

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ธรรมชาติแสนสนุกสู่เศรษฐกิจทวีปอเมริกาเหนือ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ไขความลับทวีปอเมริกาเหนือ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ธรรมชาติแสนสนุกสู่เศรษฐกิจทวีปอเมริกาเหนือ
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๑. เกษตรกรรม

๑.๑ การเพาะปลูก บริเวณที่ราบตอนกลางของทวีปอเมริกาเหนือจัดเป็นแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญหาที่มีของโลก เช่น ในเขตทุ่งหญ้าแพรรีของสหรัฐอเมริกาและแคนาดา เป็นแหล่งปลูกข้าวสาลีและข้าวโพด ส่วนบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปีและแม่น้ำสาขา ปลูกยาสูบ ฝ้าย ข้าวเจ้า ผัก ผลไม้ และถั่วเหลือง เกษตรกรสหรัฐอเมริกาและแคนาดาใช้เครื่องจักรในการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิต ในภูมิภาคอเมริกากลางและกลุ่มแคริบเบียนมีการทำไร่ขนาดใหญ่ เพื่อเพาะปลูกกล้วยและอ้อย เป็นต้น

๑.๒ การเลี้ยงสัตว์ สหรัฐอเมริกาเลี้ยงโคเนื้อในเขตที่ราบภาคกลางติดกับเทือกเขาร็อกกี ซึ่งเป็นเขตทุ่งหญ้าที่มีความแห้งแล้ง ไร้ปศุสัตว์ขนาดใหญ่ปล่อยให้สัตว์หากินเอง บริเวณที่ราบภาคกลางและที่ราบรอบทะเลสาบเกรตเลกส์เป็นเขตเลี้ยงโคนมที่มีการดูแลเอาใจใส่อย่างดี ทำให้ได้น้ำนมที่มีคุณภาพ ส่วนการเลี้ยงแกะมีทั้งพันธุ์เนื้อและพันธุ์ขน เพื่อเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องนุ่งห่ม โดยเลี้ยงมากในภาคตะวันตกและตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา และทางเหนือของเม็กซิโก ซึ่งเป็นเขตแห้งแล้งและเขตเทือกเขา

๑.๓ การทำป่าไม้ จากความได้เปรียบที่ทวีปอเมริกาเหนือมีเขตป่าสนเป็นบริเวณกว้าง ทำให้สามารถผลิตไม้ส่งตลาดโลกได้มาก แหล่งทำป่าไม้ที่สำคัญของทวีปอเมริกาเหนือ คือ ด้านตะวันตกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกาในรัฐวอชิงตัน รัฐออริกอน และรัฐแคลิฟอร์เนีย ในแคนาดามีมากทางด้านตะวันตกตามแนวยามหาสมุทรแปซิฟิก ไม้สำคัญคือ ไม้สน

๑.๔ การประมง ทวีปอเมริกาเหนือมีแหล่งปลาชุมชุมของโลกอยู่ทางด้านตะวันออกของเกาะนิวฟันด์แลนด์ บริเวณแกรนด์แบงส์ในมหาสมุทรแอตแลนติก ปลาที่สำคัญ เช่น ปลาคอด ปลาแฮร์ริงและฮาลิบัตนอกจากนี้ยังมีแหล่งประมงที่สำคัญอื่น ๆ ในบริเวณรอบอ่าวเม็กซิโกและชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก

๒. การทำเหมืองแร่ ทวีปอเมริกาเหนือมีแหล่งแร่สำคัญหลายชนิด เช่น ถ่านหินในบริเวณเขตเทือกเขาแอปพาเลเชียน ภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกาในเทือกเขาร็อกกี นอกจากนี้ยังพบที่เม็กซิโก ส่วนเหล็กพบเป็นบริเวณกว้างในเขตทะเลสาบเกรตเลกส์ โดยเฉพาะด้านตะวันตกเฉียงใต้ของทะเลสาบซูพีเรีย จัดเป็นแหล่งผลิตสินแร่เหล็กที่สำคัญของทวีปอเมริกาเหนือ ในแคนาดาพบบริเวณคาบสมุทรแลบราดอร์ ปีโตรเลียมพบที่รัฐอะแลสกาและรอบอ่าวเม็กซิโก ทองคำเป็นแร่ที่ค้นพบเป็นครั้งแรกที่รัฐแคลิฟอร์เนีย และก่อให้เกิดการตื่นทอง ปัจจุบันพบที่รัฐอะแลสกา ส่วนแร่เงินพบมากในเม็กซิโก

๓. อุตสาหกรรม ทวีปอเมริกาเหนือมีความเจริญก้าวหน้าด้านอุตสาหกรรมมาก โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะแหล่งแร่สำคัญที่ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมนอกจากนี้ยังมีการผลิตที่ทันสมัย เช่น อุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง อากาศยาน เครื่องอิเล็กทรอนิกส์เครื่องจักรกล ยานยนต์ เคมีภัณฑ์ ไม้และเยื่อกระดาษ และผลิตภัณฑ์อาหาร ส่วนแหล่งอุตสาหกรรมในอเมริกากลางจะพบมากบริเวณเมืองหลวงและเมืองสำคัญ

๔. การค้าและบริการ สหรัฐอเมริกาและแคนาดามีการค้าขายกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก สินค้าที่ส่งออก ได้แก่ น้ำมัน เชื้อเพลิง เหล็กและเหล็กกล้า ถ่านหิน เครื่องจักรกล และอาวุธยุทโธปกรณ์ สินค้าเข้า ได้แก่ วัตถุดิบ จากภูมิภาคอื่นทั่วโลก ส่วนประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอเมริกากลางมีการค้าขายกับสหรัฐอเมริกา แคนาดา และกลุ่มแคริบเบียน

๕. การคมนาคมและการขนส่ง

๕.๑ ทางบก สหรัฐอเมริกามีเส้นทางคมนาคมทางบกที่ทันสมัยและและเป็นเครือข่ายทุกพื้นที่ โดยเฉพาะทางหลวงสายนานาชาติที่เชื่อมประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาเหนือตั้งแต่แคนาดาถึงปานามา เรียกว่า ทางหลวงสายแพนอเมริกา (Pan-American Highway) และต่อเข้าไปถึงเมืองหลวงของประเทศเปรูในอเมริกาใต้ นอกจากนี้ยังมีชุมทางรถไฟตามเมืองสำคัญต่าง ๆ ส่วนเส้นทางคมนาคมทางบกในพื้นที่อื่นของทวีปอเมริกาเหนือทั้งในเม็กซิโกและอเมริกากลางมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและทันสมัยตามเมืองสำคัญของแต่ละประเทศ

๕.๒ ทางน้ำ การคมนาคมและการขนส่งทางน้ำมีทั้งเส้นทางภายในทวีปและเส้นทางระหว่างทวีป ดังนี้

๑) เส้นทางน้ำภายในทวีป ได้แก่เส้นทางทะเลสาบเกรตเลกส์ แม่น้ำเซนต์ลอว์และคลองที่เชื่อมต่อกันในระบบเส้นทางเดินเรือเซนต์ลอว์เรนซ์ชีเวย์ ส่วนบริเวณตอนกลางจนถึงรอบของสหรัฐอเมริกา ใช้แม่น้ำมิสซูรีและแม่น้ำมิสซิสซิปปีในการขนส่งสินค้าไปยังเมืองต่าง ๆ อย่างกว้างขวางรวมทั้งใช้เพื่อการท่องเที่ยวด้วย

๒) เส้นทางน้ำระหว่างทวีป ได้แก่ มหาสมุทรแอตแลนติก มหาสมุทรแปซิฟิก บริเวณชายฝั่งอ่าวเม็กซิโก และคลองปานามา มหาสมุทรแอตแลนติกเป็นเส้นทางคมนาคมและการขนส่งระหว่างทวีปอเมริกาเหนือกับทวีปยุโรป มีเมืองท่าขนาดใหญ่หลายแห่ง เช่น บอสตัน นิวยอร์ก ฟิลาเดลเฟียและนิวยอร์ก เป็นต้น มหาสมุทรแปซิฟิกเป็นเส้นทางสำคัญในการขนส่งสินค้าไปยังทวีปเอเชีย ส่วนคลองปานามาเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรแอตแลนติกและมหาสมุทรแปซิฟิก จึงเป็นเส้นทางลัดในการเดินเรือโดยไม่ต้องผ่านแหลมฮอว์นในทวีปอเมริกาใต้ คลองปานามามีความยาว ๘๒๒ ๔ กิโลเมตร การคมนาคมขนส่งทางน้ำในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอเมริกากลางใช้แม่น้ำภายในประเทศเป็นหลัก ส่วนกลุ่มแคริบเบียนใช้ทะเลแคริบเบียนและมหาสมุทรแอตแลนติกเป็นหลัก

๕.๓ ทางอากาศ การคมนาคมขนส่งทางอากาศในทวีปอเมริกาเหนือ มีความเจริญก้าวหน้ามากโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ที่มีทั้งการขนส่งทางอากาศภายในประเทศและระหว่างประเทศ สนามบินสำคัญ เช่น ท่าอากาศยานนานาชาติจอห์น เอฟ. เคนเนดี ซึ่งเป็นท่าอากาศยานของสหรัฐอเมริกา จัดเป็นท่าอากาศยานหลักสำหรับผู้เดินทางมายังสหรัฐอเมริกาฝั่งตะวันออก และเป็นจุดขนส่งสินค้าที่สำคัญของประเทศ ท่าอากาศยานนานาชาติลอสแอนเจลิสเป็นท่าอากาศยานสำคัญทางฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกาแต่เป็นท่าอากาศยานที่ประสบปัญหาเรื่องหมอกเนื่องจากตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเล บางครั้งทำให้เครื่องบินต้องเปลี่ยนที่ลงจอด นอกจากนี้ยังมีสนามบินนานาชาติโทรอนโต เพียร์สันซึ่งตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองโทรอนโต เป็นสนามบินที่มีผู้ใช้บริการมากที่สุดในแคนาดา และอันดับสอง คือ สนามบินแวนคูเวอร์ ในรัฐบริติชโคลัมเบีย แคนาดา

๕.๔ การขนส่งทางท่อ ทวีปอเมริกาเหนือเป็นทวีปที่มีการขนส่งทางท่อ ซึ่งใช้ในการขนส่งก๊าซธรรมชาติ น้ำมันปิโตรเลียมและถ่านหิน การขนส่งลักษณะนี้พบมากในสหรัฐอเมริกา ประมาณร้อยละ ๕๐ ของโลก เช่น ท่อขนส่งน้ำมันจากรัฐอะแลสกาไปยัง ๔๘ รัฐในสหรัฐอเมริกาซึ่งมีความยาวประมาณ ๑,๓๐๐ กิโลเมตรและมีการติดตั้งระบบควบคุมอุณหภูมิเพื่อป้องกันน้ำมันแข็งตัว โดยเฉพาะในรัฐอะแลสกา สหรัฐอเมริกา

อ้างอิงเนื้อหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๗) .หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว

แผนที่แสดงเขตเกษตรกรรม

ที่มา : แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ATLAS ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ

แผนที่แผนที่เฉพาะเรื่อง แสดงแหล่งแร่และทรัพยากรของทวีปอเมริกาเหนือ

ที่มา : Oxford University Press

แผนที่กายภาพ ทวีปอเมริกาเหนือ

ที่มา : แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ ATLAS ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ
แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

